

La família de l'Horiginal, retratada

S'acaba d'inaugurar a l'Arts Santa Mònica l'exposició 'Generació (H)original', una mostra que aplega setanta-quatre retrats de poetes i gent del gremi vinculats a l'obrador del bar Horiginal, al barri del Raval de Barcelona

Dimecres 26 de juliol, a les set de la tarda, es registrava un moviment sísmic d'origen poètic en un annex de l'Arts Santa Mònica. S'inaugurava l'exposició 'Generació (H)original'. La invitació deia que es tractava d'un retrat coral representatiu d'un grup de poetes que han orbitat al voltant del bar Horiginal de Barcelona, al barri del Raval. Els comissaris: Marta Huertas i Dídac Rocher. Organitzada per la Institució de les Lletres Catalanes.

Efectivament, unes dues-centes persones, majoritàriament poetes i escriptors, de quatre generacions diferents (això és important), es van aplegar a l'Espai Residència del Santa Mònica per celebrar la fertilitat d'un lloc, l'obrador de l'Horiginal, que durant disset anys ha fet d'epicentre de la poesia de la ciutat de Barcelona.

Les ones expansives no se circumscriuen a l'exposició, també hi ha en procés un llibre de l'editorial Labreu, que es publicarà a final de setembre. Un volum sense número, edició especial, de la col·lecció Alabatre, la col·lecció nascuda a l'Horiginal i amb un catàleg que expressa tan bé què ha generat durant aquests anys aquest espai. Un llibre que aplegarà les fotografies d'aquests setanta-quatre poetes i que aniran acompanyades d'un poema de cadascun, amb un pròleg de Jordi Marrugat i textos de Ferran Garcia, Josep Pedrals i Meritxell Cucurella-Jorba, programadors de la poesia de l'Horiginal en diverses etapes durant disset anys.

Hores abans de la inauguració, després de dinar, Ferran Garcia, Josep Pedrals i Meritxell Cucurella-Jorba s'havien trobat per escriure uns versets divertits de cadascun dels poetes fotografiats. Els versets, impresos en paper i retallats, omplien un orinal, el que feia anys havia regalat el poeta Jordi Prenafeta als programadors i que va donar nom a les sessions (O.R.I.N.A.L: Obrador de Recitacions I Noves Actituds Literàries). Ells van llegir els versets en veu alta, d'un en un, entre aplaudiments del públic. La majoria de citats, sobretot poetes però també d'altres disciplines (escriptors, editors, llibreters, periodistes, músics...) eren a l'acte. I allò que els versets van posar de manifest és com d'intensos i propers han estat aquests anys per als poetes i del gremi assidus de l'Horiginal, perquè, com si fos un poble, més i tot, una família, de tots ells es coneixen vida i miracles, i la complicitat és ben travada.

Retrat de la poetessa Blanca Llum Vidal.

La llista és llarga. Per ordre d'aparició en els versets citats: Jaume Pons Alorda, Pau Vadell, Mireia Vidal-Conte, Ignasi Pàmies, Andreu Subirats, Francesc Gelonch, Marina Espasa, Mireia Calafell, Gerard Altaió, Lluís Calvo, Stefano Maria Cingolani, Albert Fornes, Anna Ballbona, Marçal Font, Anna Gual, Carlos Andreu, Pau Gener, Carles Sanuy, Martí Sales, Eduard Escoffet, Maria Antònia Massanet, Jordi Nopca, Blanca Llum Vidal, Ester Andorrà, Gigi Marzullo, Martina Escoda, Maria Cabrera, David Castillo, Nú Miret, Dolors Miquel, Míriam Cano, Laia Martínez López, Max Besora, Víctor Suñol (citats però que no té foto en l'exposició), David Caño, Anna Aguilar-Amat, Ivette Nadal, Lucia Pietrelli, Núria Martínez-Vernis, Marc Romera, Francesc Bombí-Vilaseca, Jordi Prenafeta, Josep-Ramon Bach, Anna Pantinat, Toni Clapés, Joan Vigó, Isabel Sucunza, Màrius Sampere, Enric Casasses, Joan Vinuesa, Eduard Carmona, Miquel Adam, Carles Hac Mor i Ester Xargay, Núria Isanda, Joan Todó, Laura Borràs, Jordi Vintró, Francesc Garriga, Jordi Pàmias, Laia Noguera... A més de Josep Pedrals, Meritxell Cucurella-Jorba i Josep Pedrals.

Va assistir a l'acte el poeta degà, Màrius Sampere, que va explicar a VilaWeb que recordava el dia que en Ferran Garcia li havia fet un llibret i l'havien coronat amb una corona de llorer. I també el primer dia que va llegir un dels seus llibres de poemes a l'Horiginal: 'Va ser molt emocionant, va ser com haver aconseguit una fita a la vida. Una sensació irrepètible.'

Josep Pedrals i Meritxell Cucurella-Jorba (d'esquena) llegint els versets.

Ferran Garcia, l'home que s'ha mantingut inalterable a l'obrador durant els disset anys de poesia de l'Horiginal, el dia de la inauguració de l'exposició se sentia una mica aclaparat, però ens valorava: 'L'Horiginal és un lloc que ha tingut la constància de mantenir una programació de poesia fixa i això ha fet que entre diferents generacions de poetes i altres persones vinculades a aquest món, l'Horiginal fos un lloc de trobada i es creés l'hàbit de venir. Entre els habituals, la majoria no sabien qui recitaria cada setmana, però tan se valia, sabien que hi hauria poesia i que es trobarien persones amb interessos afins. I durant aquests anys s'ha creat un caliu i ha estat un lloc de tertúlia, d'intercanvi, de conspiracions també. I han nascut molts projectes a l'Horiginal. Per exemple, l'editorial Labreu té com a embrió l'Horiginal.'

I què va representar en Francesc Garriga per l'Horiginal? Diu Ferran Garcia: 'Pel fet de ser poeta i per la seva personalitat, generava una gran atracció entre la concurrència. A més, ell tenia molt d'interès a conèixer els joves poetes, i els ajudava, tot i fer-ho des de la crítica i que era un rondinaire. Va ser el nostre gran referent.'

L'editora de Labreu, Ester Andorrà, recorda que, per a ella, l'Horiginal va ser el punt de coneixença tant d'editors com de poetes: 'Allí vaig trobar soci i marit. A vegades penso com seria la meua vida si no hagués existit l'Horiginal. Però, a més, pensa que abans de l'Horiginal no havia imaginat mai de fer-me editora. Va ser de les converses interminables de cada dimecres amb en Pedrals, amb l'Andreu Subirats i amb en Jordi Vintró, de conèixer-los i sentir-los, que es va produir el detonant. I de les nits en blanc que vaig arribar a passar conversant amb en Todó i en Pedrals, que em van obrir tot un món, el món dels poetes vius. Sense l'Horiginal segur que Labreu no existiria. Això segur. A més, per a nosaltres, un cop creada l'editorial el 2006, l'Horiginal també va ser el nostre centre de presentacions dels llibres, sempre les fèiem allà. I n'han passat de molt fortes en aquelles parets. Recordo una vegada que una discussió sobre Carner va provocar una trifulga de campionat, que va arribar

als cops de puny i es va acabar a comissaria.'

Inauguració de l'exposició 'Generació (H)original', ple a vessar.

L'escriptor, poeta i cantant Carles Andreu, després de quaranta anys instal·lat a París, va tornar a Barcelona. Recorda que fou l'artista Benet Rossell qui li va descobrir la poesia a l'Original: 'Va ser en Benet Rossell que em va portar a l'Original, perquè ell vivia al Paral·lel, ben a prop. D'això fa uns vuit anys. I a partir d'aquí, hi vaig tornar sovint i vaig acabar fent una nit de poesia amb un jove poeta del Delta. Per a mi, l'Original ha estat un punt de creativitat i de connectar-me amb la poesia viva de Barcelona.'

El poeta Josep Pedrals ja era el Mozart de la poesia catalana quan va començar a portar la programació de l'Original l'any 2001, i ho va fer per amor a l'art fins al 2015. Ens explica: 'Això que fem avui no té voluntat de ser cap antologia, sinó un recordatori d'allò que es va fer i del que es fa a l'Original. Però allò que quedarà serà el llibre. I t'he de dir que tot plegat se'm fa estrany. Ens hem trobat havent dinat amb en Ferran i la Meritxell i hem començat a recordar els morts (el traductor Jordi Domènech, que venia al principi; el titellaire Jordi Pinar; en Lluís Gràcia, en Sebastià Roura...), i s'ha fet estrany.'

Continua Pedrals: 'Jo vaig inaugurar les sessions de poesia, juntament amb en Gerard Altaió i en Francesc Bombí. Jo era de la colla dels que hi anava quan programava la Meritxell Cucurella-Jorba el 2001. I quan ho va deixar, en Ferran em va proposar d'agafar el relleu. Com que ja havia programat el cicle de poesia del bar Siena, ho tenia per la mà i tenia una bona agenda de telèfons. Fèiem una programació setmanal que a vegades es convertia en

tres sessions a la setmana (dimarts, dimecres i dijous). Hem estat molt feliços a l'Horiginal i ha tingut molt de sentit, pel que sembla.'

Ara fa pocs mesos, el propietari de l'Horiginal s'ha venut l'establiment. El nou propietari no ha volgut conservar el nom. Ara es diu La Rubia. Però en Ferran Garcia diu que el nou propietari sí que vol mantenir la programació de poesia. De moment, l'any vinent encara sonarà poesia a l'obrador de La Rubia horiginal.